

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

Q[uo]d sine dei custodia frustra laborat humana prudentia ca. ix

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Liber Secundus

Nec extigi p̄t nec abscondi. Hoc em̄ est lumen de q̄ in psalmo 82. Signatum est super nos lumen vultus tui domine. Ad rationes multas curas, multū opere impendendū, falli nācē facillime p̄t, et ea decepta conscientiam q̄ sequitur labi, decipi, et errare necesse est. Intellectusq; triplex ē, malleus q̄ ianua. i. voluntas pulsat, naz ad intellectū tria illa pertinet, pulsator est deus, pulsat at ut aperiat, apertio est electio, hoc est consultatioi que possest cōsentaneo voluntatis assensus, siq; cōsciētia dictat eligit, patet facte sunt ianue, et ingrediēte Deo fit salutis anima. Recta voluntatis electio dominus est apertio, gratia infusio, Dei est introitus, de hac Dei pulsatione Paulus ad Philippenses cap. 4. Deus est inquit q̄ operari nobis, et velle perficere pro bona voluntate scilicet sua.

Quod sine dei custodia frustra laborat humana prudentia [Ca. ix]

A T dicet quispias, duz me infirmitas reddit inutiliz, quis familię aderit: quis domuz, quis villaž curabit: quis liberozū necessitati occurret: Didicimus adhuc pueri versus illos Maronias in Georgicis. Vidi lecta diu ac multo spectata labore. Degenerare enī in vis humana quotannis. Maxima quęq; manu legeret sic oia fatis In peccati ruere, ac retro sublapsa referri. Respondebo ad hec sic breuiter ut responsione non grauem, sic plixi ut voto satissimam, ille custodiet qui semper custodit. At quid dicit propheta. Nisi dominus custos dierit ciuitatez, frustra vigilat q̄ custodit eā. Nisi dominus edificauerit domum, ianuam laborat q̄ edificat eā. An putas tibi filioz tuoz maiore curaz esse q̄z Deo. Sed vide apud Esaias capite. xlvi. Quanta nos charitate suscipiat, q̄zta errores nrōs patientia ferat, quanta nos fide custodiat, ait enim usq; ad senectaz ego ipse, et usq; ad canos, ego portabo, ego feci, ego feraz, ego portabo et saluabo. Quomodo fieri p̄t ut sic in alicuius cordetanta durities, quā diuinę dignitatis sermone tam pius emollire non possit. Quis est animo tā stupido, q̄ audita per os tanti prophetae diuinę pietatis redundantia tāta non putet ei suarum rerum curam esse. Non speret semper tuo familiam regi

Liber Secundus

At dices ex p̄imero didici eas familias pessūz ire, quas null⁹ pater
curat, null⁹ tutor regit, nullus oeconomic⁹ administrat. At e go quo
q̄ experimēto didici multas familias, quib⁹ aderāt custodes, amici
curatores, pessūz iste, inter iſſe. et euauisse Ubi Pirami dom⁹, que
tum cuž maxime viris opibusq; pollebat, igni ferroq; cōsumpta est.
Ubi Neronis familia, que tuž cuž cœlos tāgebat a fundamēris ē
eruta. Ubi Lōgabardoz et Sothoruz principat⁹, qui postq; p om
neſ fere Italā radices miserat repete cōuulsus est. Ubi Carthago
Ubi Corinth⁹. Ubi Numantia. Ubi vetus illa Hierusalez, Ubi
Rome gloria. Perierūt in cinerez lutuzq; cōuerſe sunt, non qz des
ensoribus carerēt. Sed qm̄ deus custodire cessauit. Hector apud
Maronez inq;. Si erga dextra defendi possent, etiaž hac defen
ſa fuissent. At cōtra, quis Romuluz et Remuz infantes, nudos fe
ris expositos, omni humana ope destitutos seruauit inter lupos.
Quis hispanoruz ducez Abidez ad feras piectū. Quis Cyro infant
i quem postea Persarū regez effectuz Christuz suuz Deus vocat,
nutricez canē dedit. Quis istos custodiuit, nutriuit, et aluit. Quis
Moysen fiscella inclusum, in alga iacentē fluminis Aluioni expo
situz liberauit. Quis Petuz a fluctib⁹ assumptūne mergeret erexit.
Quis est ergo qui facit hēc. Nempe ille qui facit omnia. Et dices
cessabimus ergo nos, ignauī iacebūn⁹, faciet ille omnia. Ne sic dixes
ris. Audi quid sup hoc Gregori⁹ sentiat, eius hēc ſp̄ba sunt de deo lo
quētis. Licet n. oīm bonoz sit ipſe largitor, fructuz tñ nostre que
rit industrie ſingeliberistuis esse nutricez, que morbo cōfecta ac iā
moritura filioz tuoruz vicez ingemiscēs p̄nē te clamet. Quis dul
cissimi infantes, deinceps me vita functa vos pascet. Quis vespert
quis educabit, et reget. Tu pater q̄ hēc audis nōne lamentatiōes
has et vanas et ſupuacaneas dices. Nōne recti⁹ loqueretur si dices
ret. Deinceps vobis pueri meli⁹ erit. qm̄ me abeūte sub paterna diſ
ciplina futuri estis. Hacten⁹ viuēte me parentes qz vos mihi credi
derant, forse negligētius vos habuerūt, at cuž abiero, ipsi oneri ⁊ cu

Liber Secundus.

re succedet, recta hęc cogitatio sermoq; fidelis. Sic procul dubio nobis accidit Carole Antoni vir optime. De nobis pater est, longe pl^o nos amat sapientius gubernat q̄ n̄ es ipsi. Sed nostra temeritas fidei nō habet, fides nostra cœca est, spes nostra spū carens tanquā follis sine vēto iacet, frustra ergo dictū est. Jacta in domino curam tuā, et ipse te enutriat. Ergo tā surdi erim^o, vt non audiam^o domini nūz ad nos ex euāgelio Mathei clamātēz. Cōsiderate lilia agri q̄ nō laborēt neq; nent. Nolite solliciti eē dicentes, qd manducabim^o, aut quid bibem^o, aut quo operiemur. Nolite in crastinuz solliciti esse, sufficit diei malicia sua hoc est anxietas et sollicitudo. Querite h̄muz regnuz dei, et iusticiā eius, et hęc om̄ia adiūciētur vobis.

Cur bonis mala eueniāt philosophorum opinio. **C**a. p.

Platonici q̄dam (in quoꝝ catalogo Plotin^o est) cur boni flas gellenſ a deo causaz inqrentes ad Pythagorę Palingenesias recurrerūt, q̄ ab aliq̄ dēmone p̄suasus se aliquādo euphorbz, aliq̄ pauonez fuisse putauerat. Existimauerunt ergo animas plures in corporibus fuisse, et p vnius vītē meritis p̄em̄ia in alia vita recipere, et sic fieri, vt que vni corpori iuncta peccauerint, in alteri^o coniūctione plectātur, atq; ita iuste potuit pro euphorbi scelere pati Pythagoras, sed lōge n̄ obis aliena m̄es est. Palingenesia catholica nō audiit ecclesia, preter eaꝝ de qua christus dixit oportet vos nasci denuo quod dictuꝝ admiratus Nicodem^o princeps phariseoz, Quomo, do inq̄t potest homo nasci, cuum sit senex. Sed de hac modo non est sermo. Astronomi coelo imputant, vnde Mar. Manilius in quoꝝ astronomico libro inquit

fata regūt orbem, certa stant omnia lege.

Longaꝝ per certos signantur tempora cursus.

Nascentes morimur, finisq; ab origine pendet

Tunc et opas et regna fluunt, et sepius orta

Paupertas, artesq; date, moresq; creati